

Notranjec

GLASILO

„POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA ZA NOTRANJSKO.“

Št. 13.

V Postojni, 24. junija 1905.

Leto I.

Nekaj o naših letoviščih.

Promet s tujci je postal nov gospodarski vir in nekam krčevito se sleherna vasica trudi, da bi bila i ona vsaj nekoliko deležna te bolj in bolj razvijajoče se gospodarske panoge. Tudi pri nas se je v tem oziru že marsikaj storilo, dasi bi lahko napredovali z ozirom na to, da je slovensko ozemlje kakor nalašč ustvarjeno za letoviščarje, še veliko, veliko več.

Bliža se čas hujše vročine. Nešteto meščanov bo zopet pohitelo izmed razbeljenih in zaduhlih zidov in marsikoga bodo sprejele naše prijazne vasice in trgi kot dobro došlega letoviščarja. Zdi se nam potrebno, da spregovorimo ob tem trenutku nekaj besedi.

Tudi pri nas imamo od tujcev, ali bolje rečeno: bi skoro vsakdo lahko kaj imel od tujcev. Največ denarja mislimo seveda, da puste tujci gostilničarjem. A ti ga ne odstopijo malo trgovcem, obrtnikom, poslom in kmetom. Saj dobe tudi kmetje marsikak novčič več za kuretnino, jajca, teleta, maslo, mleko, sadje in drugo. Zaslužijo pa tudi mnogo vozniki in sleherni bajtar bi lahko kaj dobil, ko bi si pravočasno in primerno osnažil četudi samo eno sobico za tujce. Poznamo namreč kraje, kjer so že najpriprostejši ljudje prišli do spoznanja, da se veliko bolj izplača imeti prijazno in čedno hišico, v kateri lahko vsakdo biva, kot pa nič manj drago nesnažno beznico. Sem pa tam so se po domovini že osnovala takozvana „Olepševalna društva“, ki si štejejo za nalogo gledati na to, da se olepšajo kraji z lepimi cestami in nasadi, da se zaznamujejo poti po okolici, posebno na hribe, raz katerih imajo sprehajalci lep razgled. Zdi nam se pa, da so ti mali početki nove gospodarske organizacije še precej v povoju; kajti niti tega, kar smo dosedaj omenili, ne vidimo nikjer izvršenega, kaj šele, da bi „Olepševalna društva“ skrbela za reklamo, s koje pomočjo bi pridobivala več tujcev. Sicer pa menimo, da bi bila za začetek jako hvaležna in zelo potrebna naloga naših olepševalnih društev vzbujati s primernim poukom med najširšimi sloji zanimanje za promet s tujci.

Pogovori, predavanja, učitelji in druga inteligenca naj bi ljudi poučevala kako se imajo obnašati napram tujcem, da jih vabijo, ne pa odbijajo. Prijazni vaščani, ki jim ni odveč sneti klobuk pred tujci, postrežljivi gostilničarji in trgovci, ki nudijo dobro blago za zmerne cene, izdajo za pridobitev tujcev skoro ravno toliko kot naravne krasote, osobito če so tamkaj oderuhi in nesramni zoperneži. In ravno na tak način treba k nam ljudi vabiti. Notranjska je sicer čudovita po svojih podzemeljskih stvorih, a ona ne more nuditi tujcem tega, kar dajejo n. pr. alpske dežele. Dobra pitna voda, kopališča v tekočih vodah ali jezerih, lepi gozdni izprehodi, krasni razgledi raz holmcev — vsega tega ni pri nas v obilici. V naše vasi treba torej pred vsem spraviti o no gostoljubnost, ki bo zadovoljila slehernega gosta v vsakem oziru. Če smo dosegli to, bodo hodili Tržačani, Rečani itd. radi in rajše k nam.

Politične vesti.

Državni zbor. Posl. dr. Ferjančič je govoril zanimivo o kranjskih železnicah. Ako se zveže Vrhniko preko Hotedršice z Divačo od koder že imamo železnico v Trst in Pulj, če se dalje sezida železnica iz Kamnika v Polzelo v Savinjski dolini, skoz katero že teče železnica, ki veže Celje preko Velenja in Spodnjega Dravograda skoz Labodsko dolino s Celtvegom — bi se na ta način napravila med južno železnico in veliko državno železnico, ki jo sedaj zidajo, tretja železniška zveza, ki bi vezala sever in jug naše države. Idrija nujno potrebuje železnice. Dolenjska železnica pa naj se podaljša na Hrvatsko v Karlovec.

Kongrua. Vlada je predložila državnemu zboru zakon o zvišanju kongrua. Kongrua je tista od države določena najmanjša svota dohodkov, ki jo mora imeti vsak duhovnik. Da dobi to najnižjo svoto, mora pomoči država, ako drugi dohodki in pa verski zaklad ne zadostajo. Ako se zviša kongrua po vladnem predlogu, bo morala država doplačati 9 milijonov kron. Resnica

je, da ponekod nižji duhovniki ne dobivajo zadosti plače, nasprotno pa je res, da so višja mesta silno mastna. Nimamo nič proti temu, da premalo plačani dobe, kar jim gre, a to bi imeli utrpeti oni duhovniški tovariši, ki imajo nesorazmerno velike dohodke. In tako bi po davčnih zakonih tudi imelo biti: bogati verski zavodi, mastne fare itd. bi imele plačati davke v verski zaklad, iz katerega se potem plačujejo nižji duhovniki. A ti davčni zakoni se visokim cerkvenim gospodom na ljubo ne izvajajo zadosti strogo, med tem ko navadnega davkoplačevalca pritisnejo za vsak vinar. Ker državna oblast cerkvenim bogatinom odmerja davke tako nezakonito nizko, danes v resnici verski zaklad ne zadošča in plačati bodo morali kongruo drugi davkoplačevalci. Dr. Tavčar je govoril proti zvišanju kongruo, nakar ga je klerikalni posl. Šuklje na prav neslan način osebno napadel, a dr. Tavčar ga je dostojno in uspešno zavrnil. Prepis slovenskih poslancev je močno ugajal Nemcem, brž so se vmešali vanj in hujskali. Posebno dr. Žitnika so občutno zadeli, ko so mu očitali, da je lagal pod častno besedo.

Ministerski predsednik Gauč je podal v poslanski zbornici zanimive izjave: Čehom in Nemcem je obljubil vseučilišča na Moravskem, Slovencem seveda prav nič! Obljubil je, da se bo odslej oziralo pri nastavljanju uradnikov na narodnost prebivalstva, da torej ne bodo postavljali Nemcev v češke kraje in narobe. Dalje bo predložila zakon, s katerim naj se uvede v vse urade po Češkem in Moravskem tudi češčina, ne le za občevanje s strankami, ampak tudi za

občevanje uradov z drugimi uradi, za celo notranje uradovanje! In pri nas? Nemški, nam čisto tuji uradniki in uradna nemščina se šopirijo in nam vsiljujejo povsod. Ravnotako se človeku zdi, kakor da bi Slovenci sploh nobenih poslancev ne imeli.

Ogersko. Po dolgem iskanju se je posrečilo cesarju najti zvestega moža, ki se upa zastopati želje in mnenje cesarja napram večini ogerskih poslancev: 72-letni feldcajgmajster Fejervari je sestavil novo ministrstvo. Akoravno je izjavil, da smatra za edino svojo nalogo, da posreduje med kraljem in poslanci, mu je zbornica dala ostro nezaupnico in ga opsovala. Niti cesarjevega pisma niso hoteli poslušati. Fejervari je državni zbor odgodil do 15. kimovca. Zbornica pa se ni takoj razšla, ampak še 2 uri zborovala in sprejela predlog barona Banfi-ja, ki povdarja, da naj vlada nikar ne poskusi letos potrditi koga v vojake ali pobirati kak davek, da se ne sme z nikomur pogajati o trgovskih pogodbah, da tudi ne sme izplačati nobenega denarja več za avstro-ogersko armado!

Rusija. Car je zatrdno obljubil zaupnikom ruskih mest in zemstev, da bode dal Rusiji ustavo.

Papež in Slovenci. Vprašanje o staroslovenski službi božji se „pretresuje“ v Rimu od komisije do komisije. Že danes je gotovo, da se staro slovensko pravo ne razširi. Papež je podelil odlikovanje grofu Marenziju, onemu uradniku na tržaškem namestništvu, ki je proti slovenskim Ricmanjcem nastopal tako ostro.

Listek.

Narodne šege in navade starih Vipavcev.

Priobčil Ciril Premrl.

(Dalje).

Nekatere teh šeg in navad so se ohranile deloma istotake, deloma v nekoliko izpremenjeni obliki do današnjega dne. Nekaj posebnosti je bilo, če se je poročil kak vdovec ali vdova. Če se je vdovec poročil, so prišli možje iz cele soseske z vsakovrstnimi inštrumenti, ki bobne, hršče, piskajo ali cvilijo, tedaj s ponvami, škafi, lonci, pokrvačami, piščalmi itd. in so mu napravili zvečer pod oknom „mačjo godbo“. S tem pa ga niso zabavali le en večer, ampak noč za nočjo, tudi cel teden ali mesec, dokler se ni z njimi pogodil in jim dal za en ali dva čebra vina. Če se je pa poročila vdova, so ji napravile ženske enako podoknico, le da se je bilo z njimi lažje pogoditi, ker so se zadovoljile navadno že s pol čebrom vina. Ženske so bile bolj previdne in so si mislile, da pridejo mogoče same v isti položaj, če bi jim umrl mož in če bi se hotele drugič poročiti; zato so manj zahtevale. Mogoče

tudi, da niso hotele veljati za pijanke, ali pa da so imele manj denarja nego možki in zato niso mogle za toliko vina dati. S to razvado seveda niso bili vsi zadovoljni. O tem nam priča zanimiva pritožba šembijske občine zoper vipavskega grofa, ki so jo poslali Šembici l. 1604. nadvojvodi Ferdinandu v Gradec. Kakor drugod, pravijo Šembici v tej pritožbi, je tudi pri nas navada, da se kak vdovec drugič oženi. To ni po našem mnenju nič hudega. Toda pred par leti se je vselila pri nas in tudi po sosednjih vaseh grda razvada, ki je zoper vse božje in človeške postave. Zvečer mu pridejo drugi možje pod okno razbijat in to noč za nočjo, da je cel trg pokoncu in da ne more nihče spati. Že večkrat smo razgrajače posvarili, toda brez uspeha. Ko se je pred kratkim zopet primeril tak slučaj, smo dali nemirneže, ki niso hoteli nehati, zapreti. A kaj se zgodi! Ko grof za to zve, pokliče naše občinske predstojnike predse v Rihenberg in od tam jih ni že cel mesec dni več nazaj. Zaprti so, ker trdi grof, da ima le on pravico, ljudi zapirati, naši občinski možje pa ne. In za to prosijo Šembici nadvojvodo pomoči, da bi zopet dobili nazaj glave svoje občine.

Če so zvedeli fantje za kako deklo, ki je že prekoračila trideseto leto, pa ni bila še nikomu obljubljena, tedaj se jim je morala odkupiti. Če tega ni storila je

Odstavljen kralj. Norvegi so svojega dosedanjega kralja odstavili. En čas je malo ugovarjal, ko je pa razvidel, da nič ne pomaga, se je vdal.

Rusko-japonska vojna.

Po groznem ruskem porazu pri Cušimi, se je ves svet povpraševal, kaj bo zdaj? Ako se vojna nadaljuje bo to le Japonski v prid, Rusom pa v škodo. Ni namreč misliti, da bi dobili Rusi kakih znatnih vspehov, naj je že vrhovni poveljnik Linjevič ali kak drugi. Zgodovina vojne govori zato. Zanimivo pa je, da se zavzema za mir najbolj predsednik združenih držav severoameriških, Roosevelt. Severna Amerika je namreč dobila v zadnji vojni s Španijo otočje Filipine, katero je bilo prej v španskih rokah. Kakor hitro premaga Japonska Rusko do dobra, dobi takoreč vodstvo mongolskih azijskih narodov v roke in potem bi bilo v kratkem z evropskim vplivom in s tem tudi z ameriškim pri kraju.

Rumena nevarnost postane nekaj pozitivnega. Japonska, zmagonosna in samozavestna, si stavi potem nalogo preustrojiti Kitajsko in postaviti evropski vojni sili nasproti mongolsko. Gospodstvo sveta bi ne bilo v rokah belokožcev, deliti bi si ga morali z rumenokožci. Kakega pomena bi bilo to za trgovino, industrijo, se ne da natančno premotriti, a to je gotovo, da bi spodrinil Azijat Evropejca že zato, ker je veliko bolj vstrajen, delaven in z malim zadovoljen. Vse to je napotilo Roosvelta, da se je s svojim mogočnim vplivom obrnil

morala „ploh nesti“. Sneli so kaka vežna ali sobna vrata in so ji jih privezali na hrbet. Na pepelnično sredo jih je morala nositi po vasi. Tako so morale prenašati stare device poleg žalosti, da so jim bila zaprta vrata v sveti hram zakonskih sladkosti, še sramoto.

Kedar je kaka žena porodila, tedaj je šel mož gologlav iskat botra. Pokril se ni, tudi če je moral iti eno ali dve uri hoda daleč. Kakor hitro pa ga je dobil, se je pokril in vrnil domov. Nato je poslal enega izmed svojih prijateljev, da mu je dobil še drugega botra, kajti h krstu sta šla vedno dva botra, oziroma dve botri. Dober četrť ure po porodu so prinesli porodnici najboljšega vipavskega vina, ki ga je morala krepko potegniti. Tudi potem je bil najboljši „Vipavec“ njena redna pijača, dokler ni vstala. To pa ni trajalo dolgo časa, kajti tretji ali četrti dan po porodu je žena že zopet opravljala vsa svoja navadna hišna opravila. Dvanajsti ali štirinajsti dan je šla porodnica v cerkev k blagoslovu.

Pri tej priliki naj omenim, da je bila po Krasu in Pivki razširjena prazna vera, da porode ženske večkrat v spanju namesto otroka kačo. Če so to takoj zapazili in jo s šibami topli, se je izpremenila v otroka, ako pa je neopažena odlezla, potem seveda ni bilo ne kače, ne otroka več.

(Dalje prihodnjič).

na obe državi in prevzel posel posredovalca. Kot kraj, kjer se bodo vršila pogajanja se je določilo ameriško mesto Washington.

Med tem gre vojna v Mandžuriji svojo krvavo pot. Poročila govore, da ni rusko moštvo nikakor za sklenjenje miru. Druga govore zopet ravno obratno. Vse pa kaže da se bližamo zopet veliki bitki, kjer so zopet Japonci v ofenzivi, ne pa Rusi, kakor je pred kratkim trdil Linevič. O zmagi te ali one vojske je težko govoriti že naprej. Ko bi bila to prva bitka bi seveda rekel vsak mirnim srcem: Ruska. Ker pa ni prva, je le preverjetno, da bo podobna svojim sestram, bitkam pri Jalu, Liaojangu, Mukdenu, Cušimi, živa priča onemoglosti sedaj vladajočega sistema in obenem bodrilka k prerobenju in pomlajenju.

Dopisi.

Iz Hotedrašice dne 15. junija. Ni dolgo temu ko je „Notranjec“ priobčil nekoliko hotenskih razmer. Mislili smo, da bode postalo boljše, a temu ni tako. Kar uganja naš župnik Jarc se ne godi menda nikjer drugje. Kar ne trobi v njegov rog, je vse izgubljeno in nič vredno. Ko povzdiguje trcijale in Marijino družbo v deveta nebesa, grdi vse druge, kateri mu niso všeč, a so desetkrat boljši kot njegove device. Svojo robotost je sicer že večkrat pokazal, posebno pa se je odlikoval na binkoštnih praznike. Zmerjal je njemu neljube farane z barabami, psi, ničvrednimi ljudmi itd. No, mi se temu ne čudimo, on pač dela tako kakor zna, trnje ne more roditi grozdja. Vspeh njegovih žaljivih pridig pa je, da gre vedno manj ljudi v cerkev. Kdor je le malo bolj razsoden ga že ne gre več poslušat. Le tako naprej, gospod župnik, kmalu boste ostali sami z Vašo Marijino družbo, vse boljše ljudstvo se že odvrča od Vas in tudi med klerikalci se že dani, tudi oni so že siti Vašega paševanja. Priporočali bi Vam pa, da bi si skrajšali Vaš jezik, dokler je še čas, da bi znižali nekoliko Vaše račune, ter ne nakladali ljudem toliko tlake, ker je ta že davno odpravljena. Podučite Vašo Marijino družbo, da je krasti greh, s tem boste orožnikom in gospodarjem prihranili veliko truda, kajti potem ne bode treba „nun“ po dolinah loviti ter jih naznanjati sodniji, in tudi naša vas ne bode omazana radi tega. Konečno Vam še povemo gospod župnik da se nahajate v napredni Hotederšici in ne med Zulukafri. Toliko za danes.

Narodnjaki.

Iz Zagorja na Pivki. Oba binkoštna praznika smo imeli pri nas vzlic jako slabemu vremenu vendar mnogo veselja in nedolžne zabave. Priredil nam jo je naš neumorno delavni nadučitelj gospod Rudolf Horvat, ki je uprizoril s svojimi učenci in učenkami prelepo spevoigro „Letni časi“. Ta igra sestoji iz 15 prav ljubkih pesmic in 10 deklamacij. Gotovo je stalo mnogo truda in potrpljenja, da se je mogla priučiti naša šolska mladina vsemu temu! In kako neustrašeno so nastopali naši otroci v deklamacijah ter peli tako lepo, da jih

je bilo res veselje poslušati! Zato ni čudno da se je naše ljudstvo ob koncu predstave tako srčno zahvaljevalo gospodu nadučitelju, kar mu naj bo majhno zadoščenje za velikanski trud, ki ga ima z našimi otroci. Prepričani pa smo, da se s takimi lepimi prireditvami najbolj omili narodu šola. In resnica je, da tukajšnje ljudstvo nikdar ne zabavlja čez šolo, čeprav mora plačevati za šolsko stavbo precej visoko naklado, ker vidi lepe uspehe neutrudnega delovanja našega učiteljstva.

Novice.

Domoljubov sotrudnik iz Notranjske, ali kakor bi rekel dr. Žitnik notranjski durak, ne sliši le trave rasti, kadar vidi „Notranjca“ on je tudi že v svoji strasti popolnoma oslepel. V zadnjem „Domoljubu“ pravi, da „Notranjec“ vedno bolj peša in da je zadnja številka obsegala le še 3 liste itd. Le tolažite svoje zaslepljenice s takimi lažmi. „Notranjec“ bo tudi v prihodnje in upamo še veliko let krepko in neustrašeno deloval v korist in napredek našega ljudstva.

Duhovniška bira in kmet. Ko se gre sedaj v državnem zboru zato, da bi se duhovščini zvišale plače, se klerikalci prav nič ne boje novih davkov. Dr. Žitnik je celo z veliko gorečnostjo govoril za zvišanje duhovniških plač, ki bo znašalo čez 9 milijonov kron na leto. Če pa mi zahtevamo, da naj duhovniška stranka opusti obstrukcijo v deželni zboru in deluje deželni zbor, da bo mogoče preskrbeti **potrebne dohodke za ljudske potrebe** pa pravi „Domoljub“: „Kje pa boste dobili teh potrebnih in postavnih dohodkov? Ali ne v novih davkih? Toraj kmet ne sme dobiti podpor iz novih davkov, samo duhovščini se smejo plače zvišati z novimi davki. Taki so ti ljudski prijatelji.“

Premeščen je c. kr. finančne straže komisar g. Jakob Skubic iz Postojne v Kočevje, na njegovo mesto pride c. kr. finančne straže komisar g. Mihael Amon iz Ljubljane. Gosp. notar dr. Fran Hrovat je premeščen iz Idrije v Brežice.

Poroke. Poročili so se pred kratkim: gospod Alojzij Lavrenčič iz Postojne — sedaj trgovec v Ljubljani — z gospico Verbičevó iz Bistre in gospod Ivan Štefin posestnik in gostilničar pri Kazarji poleg Postojne z gospico Tončko Gnezda iz Unca. Iskreno čestitamo! V Gradcu se je poročil naš rojak gosp. Ignacij Remic z gospico Mici Schibeck iz Ljubnega. Bilo srečno! — V ponedeljek se je poročil g. Makso Božič, notarski kandidat v Ajdovščini z gospodično Anico Šaplovo iz Šturij. Vse najboljše!

Okrožna bolnica v Postojni je uzorno urejena in postrežba v nji je vse hvale vredna. Postrežbo oskrbujejo 3 usmiljenke. Bolniki plačujejo na dan po K 1:80. Sprejemajo se taki, ki plačujejo bolniške stroške sami, ali ki so člani kake okrajne bolniške blagajne. Bolnišnični zdravnik je gospod dr. Ivan Eržen.

Velika jamska veselica, ki se vrši vsako leto binkoštni ponedeljek, obnesla se je tudi letos prav

dobro. Vsled slabega vremena je letošnji poset sicer nekoliko za lanskim zaostal, a dohodek iz vstopnin je za jamo kljub temu prav dovoljen. Posebni vlaki so prišli iz Trsta, Reke, Kormina in iz Ljubljane. Posebni vlak iz Ljubljane je bil najmočnejši, pripeljal je 635 oseb. Pri c. kr. poštne uradu v jami zraven plesišča je bilo oddanih okrog 12.000 razglednic, ki so tehtale 56 kil. Po vseh prostorih v jami se je kar gnetlo obiškovalcev, a vkljub temu ni bilo niti najmanjšega nereda. — Prihodnja jamska veselica s petjem, godbo in plesom se vrši 15. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne.

Postojnsko jamo je posetilo dne 7. t. m. popoldne 81 dijakov ljubljanske višje realke, dne 8. t. m. pa 18 udeležnikov kongresa železniških nadzornikov.

Aretiran je bil v Postojni na binkoštni ponedeljek 36 let star trgovski uslužbenec Josip Servegnini iz Milana zaradi žepne tatvine.

Iz pridobninske komisije III. razreda za priredbeni okraj postojnski izstopi koncem junija t. l. izvoljeni član g. Fran Kuttin, trgovec in posestnik iz Postojne in namestnik g. Ivan Valenčič, trgovec in posestnik v Trnovem št. 76, nadalje imenovani član g. Ivan Lavrič, c. kr. davčni oficijal v Postojni in namestnik g. Fran Arko, posestnik v Postojni. Iz komisije IV. razreda izstopi izvoljeni član g. Fran Geržina, gostilničar in posestnik v Št. Petru in namestnika g. Tomaž Drugovič, trgovec v Hruševju in g. Edvard Cigoj, izdelovalec sodovice v Šturiji, nadalje imenovani član g. Ivan Lavrič, c. kr. davčni oficijal in namestnik g. Anton Kovač, hišni posestnik v Postojni. Nove volitve vršile se bodo tekom meseca avgusta t. l.

Volitev. Dne 11. t. m. je bil izvoljen županom občine Prem Ivan Valenčič iz Prema št. 34 in svetovalcem Anton Dekleva iz Prema št. 41, Ivan Gašperič iz Prema št. 30 in Ivan Klun iz Prema št. 32.

Grad Ravne, ki je bil skozi 200 let last grofov Hohenwart je kupil ravnatelj Julijan Hubert Lutz iz Dunaja.

Podelitev koncesije. C. kr. železniško ministrstvo je izdalo sporazumno z vdeleženi ministristvi upravnemu svetu Vipavske železnice za dobo jednega leta dovoljenje, da izvrši tehnična pripravljalna dela za normalnotirno železnico od postaje Ajdovščina lokalne železnice Gorica-Ajdovščina čez Vipavo v Št. Vid.

Dva vojaška beguna mornarja Ferdinanda Weisgram in Antona Posch so izsledili dne 11. t. m. orožniki v bližini postojnskega kolodvora, jih vjeli ter izročili pristojni vojaški oblasti v Pulju.

Risa je videl dne 17. t. m. g. Matija Petrič iz Postojne v lovišču „Veliki Javornik“, ki je last postojnskega lovskega društva „Hubertus“.

Slovenske občine in politična društva, na noge! Z ozirom na vedno večji pritisk c. kr. uradov kakor c. kr. sodišč, davkarij, okrajnih glavarstev, finančnega ravnateljstva i. t. d. z nemškim uradovanjem, je sveta narodna dolžnost vsake slovenske občine in okrajnih zastopov, da v prvi seji skle-

nejo izključno slovensko uradovanje ter ta sklep naznanijo c. kr. uradom, s katerimi pridejo pri uradovanju v dotiko. Poleg tega naj se tudi odločno zahteva, da so tudi naslovi na zavitku slovenski. Pripomni naj se, da se bodo v tujem jeziku pisane vloge neresene vračale. — Pričakujemo, da bodo tak sklep napravile čimpreje vse občine na Notranjskem.

Kolodvor na južni železnici v Ljubljani namepravajo razširiti in prezidati. Stroški so proračunjeni na 6 milijonov kron.

Naš rojak g. Fr. Bučar, dvorni pevec na dvorni operi v Weimaru, je obiskal te dni s svojo gospo soprogo svoj rojstni kraj Postojno in si ogledal tudi postojnsko jamo. Omeniti moramo, da je bil ranjki oče gospoda Bučarja ustanovitelj in prvi predsednik postojnske „Narodne čitalnice“.

Nezgodna na železnici. Dne 17. t. m. okrog 5. ure zjutraj, zadel je brzovlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 4. uri zjutraj, na postaji Planina ob lokomotivo, ki je stala na nepravem tiru. Oba stroja sta močno poškodovana. Jeden kurjač je težko ranjen. Izmed potnikov sta le dva lahko ranjena.

Letošnje vojaške vaje. 17. pešpolk je od 1. do 17. julija t. l. v Rakeku in na Uncu nastanjen, tja pride za čas od 21. do 24. julija tudi 87. pešpolk. 97. pešpolk je do 11. avgusta v Sežani in Divači in pride čez Št. Peter v Postojno, kjer ostane do 24. avgusta. 20. in 29. lovski bataljon sta do 21. avgusta v Sežani in Divači in odideta potem na Rakek in Unec. Brigadne vaje teh oddelkov bodo v času od 25. do 30. avgusta na črti Rakek, Razdrto, Št. Vid in Komen. 27. pešpolk je do 18. avgusta na Uncu in Rakeku, in odide potem preko Senožec in Kormina v Gorico. V času od 25. do 30. avgusta ima vaje tudi 43. in 44. brambovska pehotna brigada, in sicer prvoimenovana čez Bloke, Cerknico, Postojno, Razdrto in Štorje, drugoimenovana iz Št. Petra čez Divačo v Štorje. Divizijske vaje bodo od 31. avgusta do 5. septembra med Komnom, Štorjam, Ajdovščino, Gorico in Korminom, korni manevri pa dne 6. in 7. septembra med Ajdovščino, Gorico in Komnom.

Mariborski brambovski pešpolk št. 26 bode imel dne 7. in 8. julija t. l. dopoldne severozapadno od vasi Studeno v smeri od kapelice ležeče vzhodno od vasi Studeno proti vznožju hriba Sv. Lorenc veliko strelno vajo. Strelišče bo obdano z vojaškimi stražami. Posestniki, kateri bi imeli na polju ali v gozdu vsled vaje kako škodo, naj isto takoj po dovršeni vaji naznanijo častniku, kateremu je poverjeno plačilo poljskih poškodb. Pri teh vajah bo sprejemal taka naznanila g. stotnik Angjelić.

Prosveta.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je razposlala te dni vsem slovenskim društvom poziv, v katerem prosi, da sklenejo kolekovati vse svoje listine

pisma in dopise z narodnim kolekom, ki je v korist družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, in rabijo le-ta kolek pri vstopnicah na vse zabavne priredbe, veselice, koncerte, besede in dr. Vodstvo prosi najizdatneje podpore pri razširjanju novega dvavinarskega koleka vseh onih, ki jim je naša šolska družba pri srcu. Ta mala denarna žrtev donese Slovincem pač obilega sadu.

Okrajna učiteljska konferenca za postojnski okraj bo letos dne 8. julija v šolskem poslopju v Postojni. Na dnevnem redu iste je tudi volitev enega odposlanca v letošnjo deželno učiteljsko konferenco, ki bo dne 3., 4. in 5. septembra v Ljubljani.

Izlet na Golobičevce, katerega je priredil postojnski salonski orkester 22. t. m., se je nepričakovano dobro obnesel. Udeležba je bila ob lepem vremenu izvanredno velika, zabava na lepem senčnatem prostoru sredi gozda prijetna in živahna. Krasni glasovi pomnoženega mešanega pevskega zbora in vseskozi ubrano petje je vso družbo navduševalo in le prezgodaj nam je pretekel prijeten čas na Golobičevem. Vsa čast gre odboru, ki nam je priredil tako prijeten popoldan.

Razstavo risarskih in pismenih izdelkov priredi obrtna nadaljevalna šola v Postojni dne 8., 9. in 10. julija v risarski sobi šolskega poslopja. Prvi dan je razstava pristopna učiteljstvu celega okraja, ki se zbere na ta dan k okrajni učiteljski konferenci v Postojni, druge dva dni pa se vabijo obrtniki, trgovci in sploh vsi, ki se zanimajo za vspehe na tej šoli, da si ogledajo razstavljenе risbe in pismene izdelke.

Trgovsko-poučni izlet v naše kraje priredi meseca julija češko trgovsko društvo v Pragi. Poleg različnih tovarn in drugih podjetij si bodo ogledali postojnsko jamo, Trst in Miramar. — Čehi sploh radi potujejo. Ne samo bogatejši, celo ubog delavec zbira včasih po mesece in mesece, da si prihrani nekaj in napravi potem poučno potovanje. Zato pa je tudi češki narod po svoji izobrazbi eden prvih narodov v Evropi in radi izobrazbe so Čehi postali to, kar so.

Učitelji na Srbskem imajo med narodom velik ugled. Imajo se zato zahvaljevati svojemu narodnemu delu. Ves napredek je samo učiteljev trud. Med učiteljstvom in narodom ni nikakršnih nesporazumkov, kakor pri nas in drugod. Ljudstvo želi onemu, koji posveti vse svoje sile narodnemu blagru, da se mu tudi bolje godi, in ravno selski poslanci so se pri poslednji uravnavi učiteljskih plač močno zavzeli za učiteljstvo.

Velika kmetijska razstava v Monakovem. Nemška kmetijska družba priredi letos od 29. junija do 4. julija t. l. kmetijsko razstavo v Monakovem, ki obeta biti — kakor sodimo po pripravah — velepučna in zanimiva. Ker so take kmetijske razstave, pri katerih se kaže ves napredek na raznih strokah kmetijstva, zelo poučno prirejene in prava šola za napredne gospodarje, in ker je Monakovska razstava primeroma blizo, zato vabi kmetijska družba kranjska, da bi se je udeležili tudi slovenski kmetovalci, ki zmorejo stroške za tako pot. Za strokovno vodstvo je skrbjeno, ker gredo

na razstavo razni veščaki, kakor družbeni podpredsednik g. ravnatelj Povše, družbeni ravnatelj Pirc, mlekarški nadzornik Legvart in veščak Ivančič. Vozni stroški za pot iz Ljubljane v Monakovo znašajo tja in nazaj v III. razredu okoli 44 K in v II. razredu kakih 72 K.

Kaj se vse najde v žepih naših učencev? Neki oče je pregledal žepe svojega sina, učenca III. razreda ljudske šole. V žepih je našel tele predmete: beležnico, škarje, svinčnik, novčarko, brisalko, košček smole, polovico roga, zvitek motvoza, pol podkove, 3 gumbice za manšete, ročnik od solčnika, kostko (kocko za igranje), komad tuša in 5 barvic, školjko, ladjico, gnil zob, zlomljeno šestilce, črnilnik, lupino pomaranče, 7 dateljevih koščic, 2 peresnika, konico iz oglja za električne svetilke, šalico za mešanje barv, škatljico žigic s starimi peresi, bezalo za zobe, dva koščka sladkorja, angleški obliž, dva svinčena vojaka, palec od rokavice, gumb od plašča, majhen ključek, medeno kolce, dve stekleni prizmi, star krajcar, češelj, povekševalno steklo, star vozni listek, košček ložča, žabico od pasa, rožič srnjaka, magnet, košček voska, tri žreblje in nekakšno črevo, ki se je pozneje pokazalo kot lev kače. Ko so dečka vprašali, čemu mu je ta zbirka, čemu vse to nosi v žepih, je odgovoril, da vse to končno neobhodno potrebuje in je hitel, vso svojo zbirko zopet spraviti na varen kraj — v svoje žepe.

Hrvatska šola v Ameriki. V Autofogasti so Hrvatje otvorili svojo šolo s hrvatskim in španskim učnim jezikom.

Šola za očete. Nek francoski list priporoča ustanovitev šol za očete. Te šole naj bi obiskovali mladi ljudje, kjer bi se jih poučevalo o vsem kar potrebujejo za vestno izpolnjevanje bodočih očetovskih dolžnosti. Posebno dobro bi bilo ustanoviti takšno šolo v vojašnicah, kjer se pogreza naša mladina v najostudnejše blato.

Japonsko šolstvo. Na Japonskem se prične šolska obvezna doba s 6. letom in traja do končanega 14. leta. Po zadnji ljudski štetvi ima Japonska 28.381 ljudskih šol s 4.980.604 otroci. Stroške za šolstvo nosijo občine. To veliko število šol kaže svoje posledice tudi v Rusko-japonski vojni. Japonci so izobraženi, na Ruskem se grozno zanemarja šolstvo. Dandanes se ne doseže dosti s samo telesno močjo; bojevati se treba z umom. In kdor ima bolj izurjen um, ta danes zmaga!

Narodno gospodarstvo.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe za l. 1904. je 6. julija t. l. Opozarjamo Notranjce, da se polnoštevilno udeležijo tega zborovanja. Baš Notranjci moramo pokazati rojakom, da znamo ceniti našo dično družbo tako kakor zasluži edini zavod na Kranjskem, ki je ognjišče vseh kmetovalcev, ne glede na politične nazore. Tudi kranjski kmetje bi se morali z vso resnostjo oprijeti edinole kmetijske ali agrarne politike, ker le s skupnim našim delovanjem in svojo skupno močjo

moremo dvigniti svoj stan tako, kot so se dvignili drugi stanovi. Oklenimo se kmetijske družbe in izpremenimo njen občen zbor v velik kmetijski parlament. Mnogoštevilen obisk bo pokazal, da se slovenski kmet probuja.

II. poučnega kmetijskega potovanja, katerega je priredila c. kr. kmetijska družba kranjska, se je udeležilo 53 oseb. Notranjcev je bilo 12 in sicer gg.: Arko Fr. in Burger Josip iz Postojne, Chiautta Jozne iz Brinja, Del-Linz Lenart iz Razdrtega, Ditrich Anton iz Postojne, Gruden Ivan iz Jeličnega Vrha pri Idriji, Jurca Adolf iz Postojne, Kavčič Filip iz Razdrtega, Kraigher Peter iz Hrašč, Mayer Karol, graščak iz Lož pri Vipavi, Novak Mat. iz Srnjaka pri Žireh in Semič Filip iz Št. Vida nad Vipavo.

Zadnji „Domoljub“ hvali zadružno delovanje v Šmihelu v Košanski dolini. Pravi, da posojilnica, kmetijsko društvo in mlekarica izkazuje lepe dobičke in da imajo vse te zadruga skupaj že K 15.000 rezervnega zaklada. Mi prav dobro poznamo Lenasijevo šmihelsko gospodarstvo, zato tudi vemo, da je prav blizo svojega pogina. Prav tako, kakor je treba dajati bolniku krepil, da se mu življenje umetno podaljša, tako je hotel tudi „Domoljub“ svojemu bolniku pomagati. Izkazovati na papirju K 15.000 rezervnega zaklada, to pri klerikalcih ni prav nič težko. Povejte nam vendar, kje imate svoj rezervni zaklad naložen in koliko cenite vaša zadružna poslopja, zadružno opravo in zalogo, oziroma koliko imate dolga. Seveda, dokler bodete vse to petkrat toliko cenili, kolikor je v resnici vredno, dal se bo izkazovati dobiček in rezervni zaklad; ako pa pride do razdružitve, doplačevati bo moral ubogi kmet, da bo kar črn. „Domoljub“ tudi piše, da je le uzoren red v upravi pripomogel, do tako ugodnega stanja. Smešno, mi smo imeli v rokah zadružno knjižico o kateri je lastnik trdil, da se je izdala pri posojilnici v Šmihelu. Iz knjižice ni bilo mogoče posneti ne pečata, ne podpis in nobenega potrdila vplačil. To je pa res uzorni red v upravi. Tako izgledajo tudi dobički.

Slovanskim trgovcem in slovanskemu občinstvu! V slovenskem trgu Domžale na Kranjskem se je naselila peščica nemških Tirolcev ter pričela ondi slamnikarsko obrt. V par letih se je ta nemška naselbina pomnožila in postala tako predrzna, da z vso silo zatira domači živelj. Nedavno je priredila nemško slavnost razvitja svoje nemške zastave, pri kateri je s frankfurtaricami provocirala domače prebivalstvo. Nemci so pričeli na domače prebivalstvo iz zasede metati kamenje in streljati. Tako početje mora roditi odločen odpor. — Najuspešnejši je tak odpor na narodnogospodarskem polju! — Slovanski trgovci po Slovenskem, Češkem, Moravskem, Dalmaciji, Istri, Bosni in po Srbskem naročajte slamnike v domžalskih slovenskih tovarnah slamnikov. Te tovarne so: M. Cerar, And. Jančigaj, And. Maček, Fr. Hojnik, Franc Mazovec, Janez Klemenčič, I. M. Flis, M. Mayer. — Vsi ti slovenski tovarnarji

slamnikov v Domžalah lahko dobro postrežejo in ako bi imeli več odjemalcev bi lahko tudi veliko več delali, nego sedaj. Slovanski trgovci podpirajte te može, ki so v hudem boju z nemškim kapitalom; slovansko občinstvo zahtevaj povsod slamnikov od zgoraj imenovanih tvrdk!

Za slovensko obrt. Nujna potreba je, da se naseli v Brežicah ključavničar. Sedaj ravno je prilika ker se lahko dobite dve delavnici z orodjem. — Ustanovil bi se lahko torej slovenski obrt skoro brez vsakega kapitala, ter je vredno, da se oglasi kak mlad, priden mož. Vsa natančnejša pojasnila daje „Slovensko obrtno društvo v Celju“.

Uvoz vina iz Italije. V prvem četrletju tega leta se je uvozilo v našo državo le 881 meterskih stotov italijanskih vin. V istem času lanskega leta je znašal uvoz italijanskih vin 59.784 meterskih stotov. Uvoz se je torej znatno zmanjšal in sicer radi odprave vinske klavzule.

Izvoz krme iz Avstrije, ki je bil doslej prepovedan, je poljedelsko ministrstvo zopet dovolilo.

Popravek. V zadnji številki je v uvodniku brati mesto: pri nas se jemlje redko mleko: pri nas se jemlje vsako mleko.

Poslano.

Zadnji „Domoljub“ se je zaletel tudi v našo posojilnico, ko piše: „Na zadnji strani „Notranjca“ je inserat liberalne „Notranjske posojilnice v Postojni“. Tam se bere črno na belem: Daje posojila po 6 %? Dalje! Cerkev čaka tri leta in navadno nikdar ne zahteva zamudnih obresti; vi pa še pol leta ne čakate, ampak precej pošljete opomin, ki stane kmeta 1 K 20 h in zaračunite takoj zamudne obresti. Kdo je ceneji? Dalje! Predno vi posodite, mora izposojevalec plačati neko vsoto, s katero pristopi kot ud in pridejati še drugo vsoto za upravne stroške. Cerkev pa tega ne zahteva. Kdo je ceneji?“

Domoljubček ne more prikriti svojega pravega značaja; laže kar črno na belem.

Laž je, da ne čakamo zastanih obresti čez pol leta; istina pa je, da izterjavamo čez leto stare zastanke. Laž je, da računamo za opomin 1 K 20 h; računamo le 50 vinarjev.

Vi pa izterjujete takoj zapadle obresti, zahtevate navadno zamudne obresti, papir, tinto in pero pa tudi ne kupujete iz svojega žepa. Mi pošiljamo naše opomine zaprte po pošti pod kuverto; vi pa opominjate vaše dolžnike raz lece, javno in očitno, ter jih priganjate na plačilo še pred obrokom.

Dopisnik se dela zelo naivnega, ker bi sicer moral vedeti, da je naša posojilnica „zadruga“, mora vsak izposojevalec vplačati zadružni delež in pristopnino. Ali pri vaših posojilnicah ni tako?

Pravite, da so cerkve ceneje, ko posojujejo po 5 %. Da, da, dajte nam vašo bisago, mi znižamo takoj obresti na 4½ %.

Zakaj pa vaše posojilnice posojujejo tudi po 6 % in ne po 5 %? in vendar imajo na razpolago ves cerkven denar!

Naša posojilnica ne dela razlike med liberalcem in klerikalcem, ne uganja nobene politike, kakor ni z vašimi posojilnicami. Njena sreča pa je, da je vodstvo v liberalnih rokah.

Menda se vam sline cede po našem rezervnem zakladu! To bi bila čedna molzna kravica za vaše konzume! ali ne?

Notranjska posojilnica.

Za kratek čas.

Različna vprašanja. Mlada gospodična: Kakšen je tisti, ki bi bil moj ženin. — Gospodična srednjih let: Kaj je tisti, ki bi bil moj ženin? — Starovična gospodična: Kje je tisti, ki bi bil moj ženin?

Dobra služba. Potujoč pomočnik: „Gospod mojster, prosim, vzemite me v službo!“ Mojster: „Prav rad, a sam nimam nič dela!“ Pomočnik: „To nič ne de, meni je celo ljubše, če ni dela!“

Vzdih slovenskega dijaka na Dunaju. Neki slovenki dijak, kateremu so dobro znane kranjske politične razmere, je v težki lačni uri vzdihnil: „Žrl bi, žrl, kot kranjska obstrukcija!“

Mala oznanila.

Aparat za petrolej še malo rabljen, kakor tudi bank (pudel), police in predali za prodajalno so naprodaj pri Alojziju Domicelj v Zagorju na Pivki.

Nakovalo v dobrem stanu je naprodaj po nizki ceni pri Josipu Paternost v Postojni.

Dobro ohranjen voz „brek“ ima po nizki ceni na prodaj Matija Zafred v Št. Petru št. 56.

Izvrstno naravno brinjevo olje, pristni brinjevec in slivovko ima na prodaj in pošilja na zahtevo vzorce Štefan Pivk, Predgriže, p. Črničvrh nad Idrijo.

Lična kmetska hiša v Orehku pri Postojni se pod ugodnimi pogoji proda. Hiša stoji v sredi vasi in se lahko porabi za trgovino, kakor tudi za gostilniški obrt. Več o tem pove Jožef Dekleva v Orehku h. št. 7.

Enonadstropna hiša v Postojni na prodaj. Hiša v kateri je tudi vodovod obstoji iz 6 sob, 2 kuhinj, 2 hramov in perilne kuhinje. Poleg hiše je lep vrt. Natančneje pojasnila daje Jakob Jež v Strmici pri Postojni.

Učenca, kateri bi imel veselje do soboslikarske in pleskarske obrti sprejme takoj Ivan Zwölf, sobni slikar in pleskar v Postojni št. 73.

Krojaškega učenca sprejme pod jako ugodnimi pogoji Milan Poljanšek v Dolenjem Logatci.

9 dobro ohranjenih oken 150 cm visokih in 90 cm širokih iz macesnovega lesa proda po nizki ceni Fran Paternost »Narodni hotel« v Postojni.

JOSIP JURCA

krojaški mojster

na Jamski cesti št. 243 v Postojni

se priporoča v izgotavljanje moških oblek, kakor tudi uniform po najnovejšem kroju.

Solidno delo in zmerne cene.

P. n. Podpisani si usojam cenj. občinstvu
priporočati svoj higienično urejeni**„brivski salon“**Moja naloga bode vedno p. n. občinstvu ustrezati
v vsakem oziru, s točno in skrbno postrežbo.Za blagohotni obisk se vže naprej zahvaljujoč,
bilježim

z velespoštovanjem

Josip Koščal brivec in lasničar
v Postojni

Oreškova hiša št. 76.

Zarezano strešno opeko (Falz) navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak
in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi**Karol Jelovšek**

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

JOSIP TOMŠIČvinski trgovec, gostilničar in posestnik
v Ilirski Bistricipriporoča p. n. kupcem in gostom svoja
priznana dobra pristna istrska namizna
in buteljna vina (refoško, muškat itd.)

V gostilni dobra kuhinja in nizke cene.

40%manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri briz-
galnicah najnovejšega zistema in prenosom ravnoteža,
odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja
in tvorničarja**R. A. SMEKALA**

iz Smihova. •• Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno- in dvomlazno 30 do 35 m mlaza.
Skladišče vseh gasilnih potrebščin in gospodarskih strojev itd.

Tudi na obroke.

S spoštovanjem podružnica R. A. Smekal.

1872

F. KUTTIN, Postojna

1905

trgovina z špecerijskim, kolonijalnim in mešanim blagom na debelo in drobno.

Prodaja železnine: žice, žeblice, pocinjene in železne pločevine, raznih svetilk.

Zaloga Portland- in Roman-cementa ter asfalta za odpravo vlage v zidovih.

Rum, zdravilni konjak (Camis & Stock), pristna domača slivovka, ruski čaj ter raznega
žganja na debelo.Prodaja papirja, pisarniških potrebščin, raznovrstnih razglednic, črnila, raznih
mešičkov in papirja za svalčice kakor: »Abadie«, »Le Delice«, »Le Griffon«, »Club« itd.

Zaloga živinske soli in denat. špirita za mizarje.

Raznih čopičev, lepa, oljnatih barv, firneža. Razne sladčice. Raznovrstne gobe
za šole in pranje vozov. Samoprodaja znakov za gozdne in poljske čuvaje.

Leseni klini in druge potrebščine za čevljarje. Rudninske vode.

Prodaja bencina in postaja bencina za motorne vozove in kolesa.

Ilirske testenine. Razna steklenina. Narodne vžigalice, narodni kolek.

Točna in solidna postrežba, najnižje cene.

Svetovnoznana
postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoludne
in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob
pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Ivan Zwölf

sobni slikar in pleskar

— v Postojni.

Prodaja barv, firneža, laka, čopičev i. t. d.

Priporoča se slav. občinstvu za naročila v
njegovo stroko spadajočih del ter zagotavlja
— točno in solidno postrežbo. —

Šunka s kožo, kilo po 1 gld., brez kosti po gld. 1.10, plečeta
brez kosti po 90 kr., slanina in suho meso po 80 kr.,
prešičevi in goveji jeziki po 1 gld., glavina brez kosti po 50 kr.

Salame dunajske po 80 kr., à la krakovske, fine po 1 gld., iz
šunke zelo priljubljene po gld. 1.20, à la ogrske, trde
po gld. 1.50, ogrske fine po gld. 1.80 kilo. — **Velike klobase**
ena 20 krajcarjev.

Slivovka, brinovec, pristen, liter gld. —70 do 1.20,
brinov cvet liter gld. 1.50. — To priznано
dobro blago pošilja po povzetju od 5 kil naprej prekajevalec in
razpošiljalec zivil

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Usojam si slav. občinstvu naznanjati, da sem prevzel

R. Valenčičevo (Fadgučevo) gostilno v Trnovem

v najem in bom točil vedno najboljša istrska vina
ter postregel z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Za obilen obisk se toplo priporoča
udani

Fr. Žnidaršič.

V Trnovem, 20. marca 1905.

Hôtel 'Ilirija'

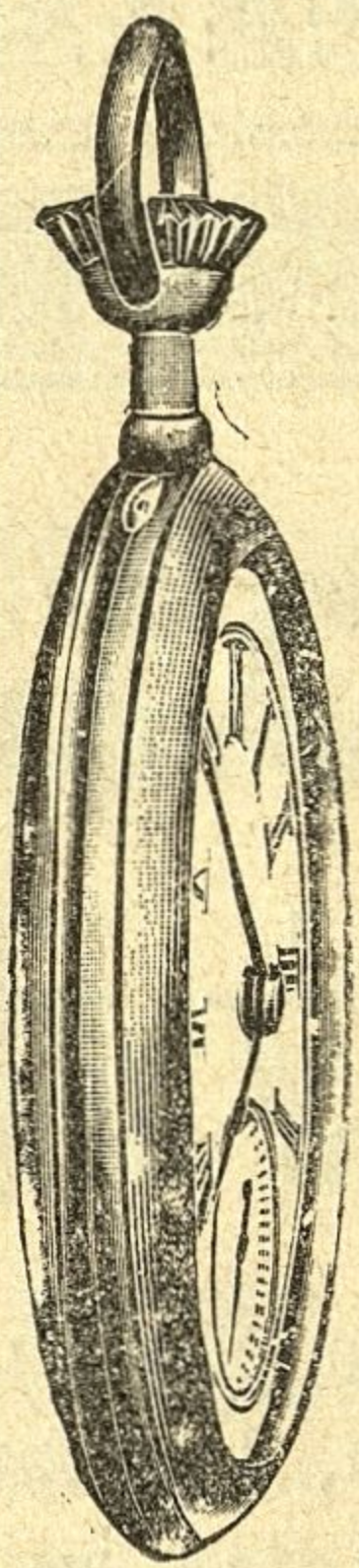
v Ilirski Bistrici

se priporoča slavnemu občinstvu.

Izvrstna kuhinja. * Pristna
vina. * Vsaki dan sveže pivo.

— Prenočišča. —

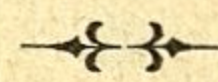
Za večje prireditve velika
— dvorana. —

Zahtevajte cenike zastonj
in poštne prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debelo in drobno.

— U r a r —

in trgovec zlatnine in srebernine,
delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v
Bielu, Genovi in Glashütte.

Najnovejše moderno opremljeno
kopališče

tik hotela.

Gostilniški vrt s
prijazno utico.

Dobro znani
Hôtel TOMŠIČ
Ustanovljen l. 1885. Ilir. Bistrica. Ustanovljen l. 1885.

Priporoča :

pristna vina in izborno
pivo.

Dobra kuhinja, zmerne cene.

Prenočišča

za p. n. gg. goste po nizki ceni.

Fr. Stupica

Ljubljana

== Marije Terezije cesta št. 1 ==

v Ančnikovi hiši poleg Figovca

priporoča

Portland- in Roman-cement, železniške šine, traverze, storje, dratence, kovane cevke, ključavnice in okove, štedilnike in peči, pumpe za vodo, pocinjene, svinčene in asfaltirane cevi, nagrobne križe, kotle za klajo, kuhinjsko opremo, mrežo in bodečo šico za ograjo, mizarstvo in ključavničarsko orodje.

Velika zaloga

slamareznic, čistilnic, gepeljnov, mlafilnic, plugov, bran in samokolnic.

Šolske tiskovine

priporoča

tiskarna

J. Blasnika naslednikov

v Ljubljani.

o o o

Istotam izvršujejo se tudi

vsa druga tiskarska in litografska dela.

T. TOLLAZZI

Dol. Logatec

trgovina z mešanim blagom na debelo in drobno.

Zaloga železnine: lita železna posoda, žage, pile, verige, žebli, žice, železna in pocinjena ploščevina, vlti kotli, šine za kolesa, poljedeljsko orodje, vltite peči itd.

Zaloga Portland- in Roman-cementa na debelo.

Trgovina s porcelanom in steklom: namizne posode, umivalne oprave, namizne viseče in stenske svetilke.

== Rum, cognac, namizna vina. ==

Razne rudninske vode, Rakocy, Emma-Quelle, Preblavska Radgonska in Rogaška.

Zaloga papirja, pisarniškega, šolskih zvezkov, svilnatega papirja, raznovrstnih razglednic itd.

Prodaja oljnatih in prstenih **barv**, firneža; laka čopičev, karbolineja, lepa za mizarje.

Trgovina s poljskim in vrtnim semenom in poljskimi pridelki. Raznovrstna vina, kakor istrijsko, dolensko, dalmatinsko, štajersko in vipavsko na debelo in drobno.

Izvozna pivovarna in sladnica

— v Senožečah —

priporoča priznано najboljšé à la Plzensko marcno kakor tudi **eksportno pivo** v sodčkih in steklenicah po konkurenčnih cenah in zagotavlja najboljšo postrežbo.

☞ **Izvoz po vseh deželah.** ☞

Zaloge se nahajajo v Postojni, Planini, Bovcu, Cerknici, Logatcu, Št. Petru, Vipavi, Šturjah, Opčini, Proseku, Kozini, Podgradu, Rihenbergu i. t. d.

Glavna zaloga je v Trstu.

Velika trgovina specerije, galanterije, železa, porcelana, stekla, barv,
 — kolonijalnega blaga na debelo in drobno in pekarija —

Anton Ditrich v Postojni

priporoča za prihodnjo spomlad svojo **bogato zalogo zanesljivo kaljivih poljskih semen** kakor: deteljo domačo in nemško (lucerna), peso orjaško (Oberdorfer, Eckendorfer in Mammuth), ki se v naših krajih izredno dobro ponaša, razne trave, kakor francoska in italijanska travulja, mačji rep itd. ter vsakojakega **vrtnega semena**, osobito veliko izber cvetlic.

— Prodaja rudeče soli in redilnega praška za živino. —

Fino pecivo raznih sladčic, fina namizna vina v steklenicah, raznovrstno žganje, osobito zelo priporočljiv je zdravilni konjak in fini rum. Ruski čaj. Razna rudninska voda.

☞ Zastopstvo za Notranjsko priznано najboljšega strešnega krila „ETERNIT“, patent Hatschek. ☞

Zaloga Portland in Roman-cementa na debelo

— ter vsih potrebščin za stavbe. —

Cene najnižje in povsem konkurenčne.

☞ Trgovcem primeren popust. ☞

Trgovina z
usnjem.

IVAN SEUNIG

Trgovina z
usnjem.

LJUBLJANA, Stari trg 7.

Priporoča svojo dobro urejeno zalogo **podplatov**, enojnih, dvojnih in trojnih švicarskih **vachè. hemlok** (na podplatih) **waldivia, Australia, Croupons** raznih mark, **Vachè-Croupons** pristnih švicarskih podplatov, notranjih podplatov, **teletine, kravine** in **likanega usnja** kakor tudi **čohovine** (Pittling) lastnega izdelka. — **Lakirano, sedlarsko, jermenarsko, knjigoveško, jelenovo** in **kozje usnje**. — **Čevljarske potrebščine, kopita** in **vsakovrstno orodje**.

Vedno v zalogi: **Prava francoska teletina, Satine, Kid-usnje** in **irhovina** (Chevreaux), **ruska juhtovina, kože in golenice, ribji** in **goveji loj, ribja mast** in **degras za strojarje, laneno** in **rudninsko olje** ter **olje zoper prah**.

◆ ◆ ◆
Direktni uvoz.

◆ ◆ ◆
Kupuje in prodaja: **ježice, volno, ščetine, mezro** in **arovco**.

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

• posluje •

vsak petek od 9.—12. ure dopoldan.

Obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

☞ **Daje posojila po 6%** ☞

na osobni kredit ali proti vknjižbi.

— o o o —

Promet leta 1904 znaša **1,030.010 K 11 v.**

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob družih delavnikih.

Izhaja dvakrat na mesec. Velja po pošti prejemana za celo leto 2 K, za pol leta 1 K. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Naznanila se računajo za celo stran 25 K, za pol strani 15 K, za četrt strani 8 K, za osminko strani 4 K. Mala oznanila po 20 vin. od petit-vrste. Ako se inserati večkrat tiskajo, ceneje. — Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Postojni hišna št. 256. — Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo, rokopisi ne vračajo.